

Sygn. akt IV U 114/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 lutego 2020r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSO Jacek Witkowski
Protokolant	st.sekr.sąd. Iwona Chojecka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 22 stycznia 2020r. w S.

odwołania D. K. prowadzącej działalność gospodarczą pod nazwą D. K. C. (...) w Ł.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S.

z dnia 31 stycznia 2019 r. Nr (...)

w sprawie D. K. prowadzącej działalność gospodarczą pod nazwą D. K. C. (...) w Ł.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w S.

o ustalenie podlegania ubezpieczeniom społecznym

I. oddała odwołanie;

II. zasądza od D. K. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S. kwotę 180 (sto osiemdziesiąt) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt: IV U 114/19 **UZASADNIENIE**

Decyzją z 2 stycznia 2019r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S., działając na podstawie art.83 ust.1 pkt 1 w zw. z art.68 ust.1 pkt 1 lit.a ustawy z 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych oraz art.2 i art.4 ust.1 ustawy z dnia 2 lipca 2004r. o swobodzie działalności gospodarczej stwierdził, że D. K. jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą od 22 marca 2017r. nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu oraz dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że D. K. od 1 lutego 2015r. podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym jako pracownik w pełnym wymiarze czasu pracy, a od 1 maja 2015r. w wymiarze czasu pracy $\frac{3}{4}$ etatu. Od 1 marca 2015r. ubezpieczona rozpoczęła prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej w zakresie sprzątanania budynków i obiektów przemysłowych i z tego tytułu od 1 marca 2015r. zgłosiła się do obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego, a od 1 maja 2015r. do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych: emerytalnego, rentowych i wypadkowego oraz dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego. W toku postępowania wyjaśniającego organ rentowy ustalił, że od 22 marca 2017r. ubezpieczona nie prowadzi pozarolniczej działalności gospodarczej, a tym samym nie istnieje tytuł do podlegania obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym oraz dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu. Organ wskazał, że w okresie od marca 2015r. do czerwca 2015r. ubezpieczona podjęła czynności w celu wykonywania

działalności gospodarczej, tj. zawarła umowy na wykonywanie usług z zakresu sprzątnia budynków i osiągnęła w tym okresie przychód. W okresie od 29 czerwca 2015r. do 17 października 2018r. – z jedynie kilkudniowymi przerwami – ubezpieczona pobierała naprzemiennie zasiłek macierzyński, chorobowy i opiekuńczy. W okresie od 1 maja 2015r. organ rentowy wypłacił ubezpieczonej zasiłki macierzyńskie, chorobowe i opiekuńcze z ubezpieczenia chorobowego w bardzo wysokiej kwocie, tj. 255 963,10 złotych, gdy tymczasem uiszczone przez ubezpieczoną składki na ubezpieczenie chorobowe wyniosły 11 208,38 złotych. Taki stan rzeczy, w ocenie organu rentowego świadczy o tym, że w okresie od 22 marca 2017r. ubezpieczona jedynie pozorowała prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej. Potwierdzeniem tego jest to, że w spornym okresie ubezpieczona nie osiągnęła żadnych przychodów, jak również nie poniosła kosztów. Mając na uwadze powyższe okoliczności organ rentowy stwierdził, że w spornym okresie ubezpieczona nie prowadziła pozarolniczej działalności gospodarczej, a tym samym nie podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym oraz dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu (decyzja z 2 stycznia 2019r. k.101-109 akt organu rentowego).

Odwołanie od w/w decyzji złożyła D. K., reprezentowana przez pełnomocnika, wnosząc o jej zmianę i ustalenie, że w okresie od 22 marca 2017r. z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu oraz dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu, a także o zasądzenie od organu rentowego na jej rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm prawem przepisanych. Skarżąca zarzuciła zaskarżonej decyzji naruszenie prawa materialnego, tj. art.83 ust.1 pkt 1 w zw. z art.6 ust.1 pkt 5, art.11 ust.2, art.12 ust.1 w związku z art.13 pkt 4 ustawy z 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych oraz art.3 ustawy z 6 marca 2018r. Prawo przedsiębiorców poprzez błędne zastosowanie skutkujące przyjęciem, że od 22 marca 2017r. nie podlega ona ubezpieczeniom jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność mimo, iż działalność taką faktycznie prowadziła. W uzasadnieniu stanowiska wskazała, że faktyczne prowadzenie działalności gospodarczej i zadeklarowana przez nią podstawa wymiaru składek były już przedmiotem postępowania wyjaśniającego prowadzonego przez organ rentowy i wówczas nie stwierdzono nieprawidłowości. Podniosła, że zadeklarowanie wysokiej podstawy wymiaru składek nie było podyktowane chęcią uzyskania wysokich świadczeń z ubezpieczenia społecznego, gdyż w momencie rozpoczęcia działalności nie była w ciąży. Ubezpieczona nie mogła przewidzieć, że jej dzieci będą chorowały oraz, że u niej samej powstanie niezdolność spowodowana chorobą i będzie korzystała z zasiłku opiekuńczego i chorobowego. W spornym okresie w ramach prowadzonej działalności gospodarczej ubezpieczona świadczyła usługi z zakresu sprzątnia oraz podejmowała czynności związane z reklamą, tj. roznosiła ulotki, wizytówki i plakaty. Organ rentowy pominął fakt, że w okresie od października 2017r. do grudnia 2017r. z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej ubezpieczona osiągnęła przychód (odwołanie wraz z załącznikami k.1-61 akt sprawy).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie oraz zasądzenie od ubezpieczonego na rzecz organu rentowego kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych wskazując na argumentację podniesioną w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji (odpowiedź organu rentowego na odwołanie k.63-66 akt sprawy).

Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczona D. K. od 1 lutego 2015r. podlega obowiązkowych ubezpieczeniom społecznym jako pracownik w niepełnym wymiarze czasu pracy, tj. od 1 maja 2015r. w wymiarze $\frac{3}{4}$ etatu, a od 1 września 2019r. – $\frac{1}{4}$ etatu.

W dniu 1 marca 2015r. ubezpieczona rozpoczęła prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej w zakresie usług sprzątnia budynków i obiektów przemysłowych pod nazwą (...). Z tego tytułu od 1 marca 2015r. ubezpieczona zgłosiła się do obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego, a od 1 maja 2015r. do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych: emerytalnego, rentowych i wypadkowego oraz dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego. W maju 2015r. ubezpieczona zadeklarowała podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne w kwocie 9 897,50 złotych, zaś w czerwcu 2015r. – 9 237,76 złotych. Ubezpieczona świadczyła usługi sprzątnia dla firm oraz osób prywatnych. Środki czystości i sprzęt zapewniali klienci, ubezpieczona pokrywała jedynie koszty dojazdu. Usługi sprzątnia ubezpieczona wykonywała w dni powszednie po godz. 14, a także w soboty.

W okresie od 29 czerwca 2015r. do 8 lutego 2016r. ubezpieczona przebywała na zwolnieniu lekarskim i pobierała zasiłek chorobowy. W dniu (...) urodziła dziecko i do 6 lutego 2017r. pobierała zasiłek macierzyński. Od 7 lutego 2017r. do 6 marca 2017r. ubezpieczona ponownie była niezdolna do pracy i pobierała zasiłek chorobowy. Następnie od 7 marca 2017r. do 21 marca 2017r. i od 24 marca 2017r. do 30 kwietnia 2017r. ubezpieczona pobierała zasiłek opiekuńczy, a od 1 maja 2017r. do 1 października 2017r. i od 6 grudnia 2017r. do 31 maja 2018r. zasiłek chorobowego. Od 1 czerwca 2018r. do 1 sierpnia 2018r. uprawniona była do zasiłku opiekuńczego. Ubezpieczona ponownie wystąpiła o wypłatę zasiłku opiekuńczego za okres od 11 października 2018r. do 17 października 2018r.

W dniu 2 października 2017r. ubezpieczona zawarła umowę zlecenie z (...) S. F. – salon kosmetyczny w W. na usługi kompleksowego sprzątnięcia salonu (umowa zlecenie k.50-51 akt sprawy). W ramach tej umowy w okresie od listopada 2017r. do grudnia 2017r. ubezpieczona raz w tygodniu sprzątała salon kosmetyczny, co zajmowało jej ok.2 godziny. W spornym okresie ubezpieczona wykonała kilka usług sprzątnięcia dla osób prywatnych. Na usługi te ubezpieczona nie zawierała pisemnych umów (zeznania świadków: S. F. (k.86v akt sprawy), B. K. (k.86v-87 akt sprawy), K. K. (k.87 akt sprawy), A. W. (k.87-87v akt sprawy), D. W. (k.112v-113 akt sprawy) i A. K. (k.113-113v akt sprawy) oraz zeznań ubezpieczonej D. K. (k.113v-114 akt sprawy).

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonej D. K. podlegało oddaleniu.

Zgodnie z art.6 ust.1 pkt 5 ustawy z 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2013r., poz.1442 ze zm.) obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność. Z kolei art.12 ust.1 ustawy stanowi, że obowiązkowo ubezpieczeniowi wypadkowemu podlegają osoby podlegające ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym. Zgodnie z art.13 pkt 4 ustawy systemowej osoba prowadząca pozarolniczą działalność podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym w okresie od dnia rozpoczęcia wykonywania pozarolniczej działalności do dnia zaprzestania tej działalności, za wyjątkiem okresu zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej.

Stosownie do regulacji art.2 ustawy z dnia 2 lipca 2004r. o swobodzie działalności gospodarczej działalnością gospodarczą jest działalność zarobkowa o ustawowo określonych cechach ,tj. działalność wytwórcza, budowlana, handlowa, usługowa lub poszukiwanie , rozpoznawanie i wydobywanie kopalin ze złóż, a także działalność zawodowa wykonywana w sposób zorganizowany i ciągły.

W niniejszej sprawie sporną okolicznością było to, czy D. K. po 22 marca 2017r. nadal prowadzi pozarolniczą działalność gospodarczą i w związku z tym, czy istnieje tytuł do objęcia jej obowiązkowo ubezpieczeniami społecznymi oraz dobrowolnie ubezpieczeniem chorobowym. Jak wynika z ustaleń Sądu ubezpieczona rozpoczęła prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej w zakresie usług sprzątnięcia od 1 maja 2015r. Zgłoszenie rozpoczęcia prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej stwarza domniemanie prowadzenia takiej działalności, przy czym w przypadku ubezpieczonej fakt rzeczywistego rozpoczęcia i prowadzenia działalności gospodarczej nie budził wątpliwości organu rentowego do dnia 21 marca 2017r. W zaskarżonej decyzji organ rentowy stwierdził, że od 22 marca 2017r. ubezpieczona nie prowadzi działalności gospodarczej przez co nie istnieje po jej stronie tytuł do podlegania obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym i dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu. Do wniosku takiego skłonił organ rentowy fakt nieuzyskiwania przez ubezpieczoną we wskazanym okresie przychodów z działalności oraz to, że przez większość spornego okresu ubezpieczona pobierała zasiłek chorobowy lub zasiłek opiekuńczy, a także zasiłek macierzyński.

Trafne jest stanowisko organu rentowego, że nie stanowi działalności gospodarczej działalność wykonywana okresowo i sporadycznie, a samo podjęcie przez D. K. czynności zmierzających do stworzenia warunków do wykonywania działalności gospodarczej nie mieści się w ramach pojęcia prowadzenia działalności gospodarczej. O faktycznym prowadzeniu przez D. K. działalności gospodarczej nie świadczy bowiem fakt wykonania przez nią kilku usług sprzątnięcia. Ze spójnych zeznań świadków wynika, że skarżąca sporadycznie wykonywała usługi sprzątnięcia, które

stosunkowo zajmowały jej niewielką ilość czasu. Ustaleń tych nie zmienia okoliczność, że skarżąca zawarła umowę zlecenie na usługi sprzątnięcia z (...) S. F. – salon kosmetyczny w W. (umowa zlecenie k.50-51 akt sprawy). W ramach tej umowy D. K. w okresie od listopada 2017r. do grudnia 2017r. jedynie raz w tygodniu sprzątała salon kosmetyczny, co zajmowało jej 2 godziny. Z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej D. K. nie osiągała zarobku i nie ponosiła kosztów. Działalność ubezpieczonej nie można określić jako zorganizowanej, ciągłej i nakierowanej na osiągnięcie zysku, przez co nie można mówić o prowadzeniu przez nią działalności gospodarczej w myśl art. 2 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej.

Słusznie organ rentowy zauważył, że zadeklarowanie przez D. K. wysokiej podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne jako osoby prowadzącej działalność gospodarczą było motywowane chęcią uzyskania świadczeń z ubezpieczenia chorobowego. Podkreślić należy, że w spornym okresie głównym źródłem dochodu skarżącej nie były dochody z prowadzonej działalności gospodarczej, a pobierane przez nią zasiłki. D. K. w okresie od 29 czerwca 2015r. do 17 października 2018r. – z jedynie kilkudniowymi przerwami – pobierała naprzemiennie zasiłek macierzyński, chorobowy i opiekuńczy. Od 1 maja 2015r. organ rentowy wypłacił ubezpieczonej świadczenia w łącznej kwocie 255 963,10 złotych, gdy tymczasem uiszczone przez nią składki na ubezpieczenie chorobowe wyniosły 11 208,38 złotych. Deklaracja nadmiernie wysokiej podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne w sytuacji, gdy osoba zgłaszająca się do ubezpieczenia społecznego w krótkim czasie korzysta ze zwolnień lekarskich lub innych świadczeń z ubezpieczenia społecznego może podlegać ocenie, jako wykreowanie pozornego lub fikcyjnego tytułu podlegania ubezpieczeniom społecznym (wyrok SN z 21 listopada 2011r. sygn. akt II UK 69/11). Nie budzi wątpliwości Sądu, że w przedmiotowej sprawie występuje nierównowaga systemowa, gdyż przy niskim przychodzie zgłoszenie przez skarżącą wysokiej podstawy składek miało na celu uzyskanie wielokrotnie wyższych świadczeń z ubezpieczenia społecznego kosztem innych ubezpieczonych i wbrew zasadzie solidaryzmu systemu ubezpieczeń społecznych.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy ustalił, że od 22 marca 2017r. D. K. nie prowadziła działalności gospodarczej, przez co nie istniał po jej stronie tytuł do podlegania obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym i dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu.

Mając na uwadze powyższe okoliczności Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 1 kpc odwołanie oddalił.

O kosztach procesu Sąd orzekł zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu na podstawie art.98§1 i 3 kpc w związku z art.99 kpc i §9 ust.2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2018r., poz.265).